

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ
2026-2027 GÜZ YARIYILI

0304105	TÜRK DİL BİLGİSİ-I				
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
1	0304105	TÜRK DİL BİLGİSİ-I	2	2	2

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Dilin tanımı ve önemini kavratmak. Türk dilinin gelişim evrelerini öğretmek. Ses bilgisini ve Türkçenin ses özelliklerini öğretmek.

Ders İçeriği:

Türk Dil Bilgisi I dersi, dil biliminin temel kavramları ile Türkçenin yapısal özelliklerini tanıtmayı amaçlayan kuramsal bir ders niteliğindedir. Ders kapsamında dilin tanımı, dilin özellikleri ve işlevleri, dilbilimin temel kavramları, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri, tarihsel gelişimi ve temel yapısal özellikleri ele alınır. Ayrıca dilin ses, biçim, söz dizimi ve anlam düzeylerindeki inceleme alanları tanıtılır; Türkçenin dilbilgisel yapısına ilişkin temel kavramlar açıklanır. Ders sürecinde öğrencilerin dil bilinci kazanmaları, Türkçenin yapısal özelliklerini bilimsel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri ve ileri düzey dilbilgisi dersleri için gerekli kuramsal altyapıyı oluşturmaları hedeflenmektedir.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Yok

Dersi Veren:

Doç. Dr. Gülşah PARLAK KALKAN

Dersin Yardımcıları:

Yok

Dersin Kaynakları

Ders Notları	:	
Kaynakları	:	Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınevi, 2004, ISBN No: 975-7728-06-03.
Dökümanlar	:	Jean Deny (Çev. Oytun Şahin), Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları (Türkiye Türkçesi), Türk Dil Kurumu Yayınları, 2000, ISBN No: 975-16-0730-2.
Ödevler	:	Haydar Ediskun, Türk Dil Bilgisi, Remzi Kitabevi, 1992, ISBN No: 975-14-0041-4.
Sınavlar	:	

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	:	Alan Bilgisi	:
	:		:

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Dilin Tanımı Ve Önemi, Yeryüzündeki Dil Aileleri.		
2	Türk Dilinin Gelişim Evreleri.		
3	Ses Bilgisi, Türkçedeki Sesler, Ünlüler, Ünsüzler.		
4	Türkçenin Ses Özellikleri, Türkçedeki Ses Olayları.		
5	Ses Düşmesi, Ünlü Düşmesi, Ünsüz Düşmesi.		
6	Ses Türemesi, Ünlü Türemesi, Ünsüz Türemesi.		
7	Birleşme (Kaynaşma), Yer Değiştirme (Metatez)		
8	Ara sınav		
9	Benzeşme		
10	Metinler Üzerinde Örnek İncelemeler		
11	Türkçede Ses Uyumu		
12	Ünlü Uyumu, Ünsüz Uyumu, Ünlü-Ünsüz Uyumu		
13	Türkçe Sözcüklerdeki Başlıca Ses Özellikleri		
14	Türkçe Sözcüklerdeki Başlıca Ses Değişimleri		
15	Final		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türkçedeki seslerin özelliklerini bilir.
Ö02	Türkçedeki seslerin özelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan ses olaylarını kavrar.
Ö03	Türkçe metinlerdeki ses olaylarını tespit edip tasvir edebilir.
Ö04	Doğru konuşma ve yazma becerisine sahip olur.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P05	Dil-kültür ilişkisini, Türk kültür tarihinin ana hatlarını ve Atatürk'ün Türk dili ile ulusal değerlere ilişkin görüşlerini kavrar ve bu doğrultuda özgün etkinlikler düzenler.
P06	Öğretmenlik mesleği için gerekli olan eğitim psikolojisi, eğitim felsefesi, eğitim sosyolojisi, Türk eğitim tarihi ve sınıf yönetimi bilgilerini öğretim süreçlerinde kullanır.
P07	Genel öğretim ilke ve yöntemlerini ve Türkçe öğretimine özgü (alan) yaklaşım ve stratejileri bilir ve uygular.
P08	Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimine yönelik yöntemleri kullanarak ortaokul düzeyine uygun etkinlikler tasarlar.
P09	Alanına özgü çağdaş öğretim yöntem ve tekniklerini bilir ve uygular.
P10	Türkçe öğretim programlarını ve ders kitaplarını inceler; öğretim teknolojilerini kullanarak dijital materyaller geliştirir.
P12	Tiyatro ve dramayı eğitimde bir yöntem olarak kullanır; yabancıları ve iki dillilere Türkçe öğretimine yönelik temel becerilere sahiptir.
P13	Özel gereksinimli veya özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere yönelik öğretimi planlar ve bireyselleştirilmiş uyarlamalar yapar.
P14	Türkçe eğitimi alanında bilimsel araştırma yapar; veri toplama ve yorumlama süreçlerinde toplumsal, bilimsel ve etik değerlere uygun davranır.
P15	Alanındaki gelişmeleri takip etmek için bir yabancı dili (en az B1) kullanır; yaşam boyu öğrenme tutumu geliştirir ve paydaşlarla (aile, kurumlar) iş birliği yapar.
P01	Türk dilinin ses, şekil, sözcük ve cümle yapısını, dilbilim ve anlabilim temel kavramlarıyla birlikte analiz eder.
P02	Türk dilinin tarihsel dönemlerini, bu dönemlerdeki gelişimini bilir ve Osmanlı Türkçesi metinlerini okuyup çözümler.

P03	Edebiyat bilgi ve kuramlarını kullanarak Eski Türk, Halk ve Yeni Türk Edebiyatı dönemlerindeki temel eserleri tarihsel bağlamda değerlendirir.
P04	Dünya edebiyatı ve çocuk edebiyatı alanlarındaki temel yaklaşımları bilir ve metinleri bu açılarından inceler.
P11	Eğitimde ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını ve araçlarını tanır, bunları öğretim sürecinde etkili bir şekilde kullanır.

Değerlendirme Ölçütleri			AKTS Hesaplama İçeriği			
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı	Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yüğü Saati
Ara Sınav	1	%40	Ders Süresi	15	2	30
Kısa Sınav	0	%0	Sınıf Dışı Ç. Süresi	10	2	20
Ödev	0	%0	Ödevler	5	3	15
Devam	0	%0	Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Uygulama	0	%0	Ara Sınavlar	1	1	1
Proje	0	%0	Uygulama	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60	Laboratuvar	0	0	0
Toplam		%100	Proje	0	0	0
			Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
			Toplam İş Yüğü			68
			AKTS Kredisi			2

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları																
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek																
	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10	P11	P12	P13	P14	P15	
Tüm	5							3								
Ö01	5															
Ö02	5															
Ö03	5															
Ö04								3								